

“El nostre objectiu és canviar l'estat i l'autoritària cultura política algeriana”

Belaïd Abrika (Cabília, Algèria, 1969) és el portaveu del Moviment Ciutadà dels Aarchs, una organització que demana el reconeixement de la cultura i els drets socials dels amazics. En aquesta entrevista, feta uns dies abans de les eleccions legislatives algerianes, Abrika explica els principals eixos de les reivindicacions del moviment cabilenc.

A la Cabília les eleccions legislatives del dijous 17 de maig van registrar xifres d'abstenció encara més altes que al conjunt d'Algèria. La participació en aquesta àrea de majoria amaziga no va arribar ni al 17%, tot i que el Moviment Ciutadà dels Aarchs no va fer-hi boicot, com en comicis anteriors, i va donar llibertat de vot als seus seguidors. Fins i tot, una part del Moviment va presentar-se en llistes independents, però no va obtenir cap diputat. El Moviment va denunciar “un frau massiu a Tizi-Ouzou i Bugia en benefici dels partits del govern i del RCD [partit polític cabilenc]”. Belaïd Abrika, professor d'Història a la Universitat de Tizi-Ouzou, la capital cabilenc, ens va rebre poc abans de les eleccions al local dels Aarchs d'aquesta ciutat, una humil oficina, quasi sense mobles ni ordinadors, tan sols amb un telèfon i unes quantes cadires, amb totes les parets folrades amb les fotos dels *màrtirs* —els joves morts per la policia el 2001 arran d'una revolta a la Cabília, l'anomenada Primavera Negra— i un lema que es repeteix un cop i un altre: “Ullac smah ulac”, és a dir, “Ni oblit ni perdó”.

—El Moviment dels Aarchs reapareix el 2001 després de la revolta. D'on prové?

—Els Aarchs és una forma d'organit-

zació tradicional, basada en consells de notables, que sempre ha existit, mai no ha pogut ser liquidada. La diferència és que des de 2001 compta amb la participació multitudinària dels joves i la coordinació dels *aarchs* de barri o poble

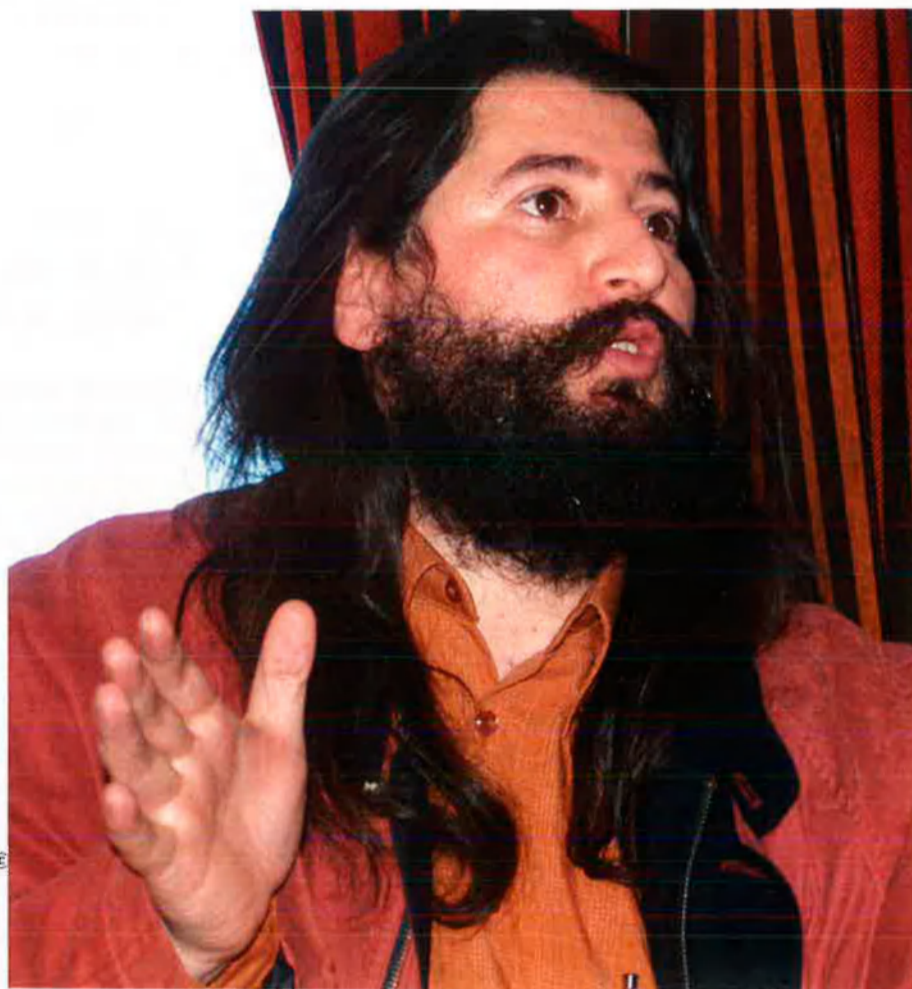
en una estructura de tota la Cabília.

—Però la participació hi és limitada als homes?

—Anem avançant en els mecanismes que hi garanteixin la participació de les dones, però no es fàcil. S'ha de pensar que aquesta estructura és ancestral, i les dones no hi havien participat mai. Ara ja ho poden fer, encara que no ser elegides delegades, però, així i tot, n'hi ha moltes que no ho volen. S'ha de fer molt de camí en aquest camp i el nostre moviment defensa la igualtat de les dones.

—El moviment pot transformar-se en partit polític?

—No. Aquesta prohibició és als nostres principis fonamentals. Algun partit ha provat d'utilitzar-nos amb finalitats electorals i, com que no se n'ha sortit, ha intentat dividir el moviment. Però també en això ha fracassat. Els polítics estan massa desacreditats.

—**La Plataforma del Kseur unifica les reivindicacions de la Cabília. Quines són les principals demandes que presenta?**

—Simplificant, es poden dividir en dos grans grups. Les que exigeixen la democratització de l'estat algerià: fi de la impunitat i la repressió, càstig dels culpables de les matances de la Primavera Negra, transparència i control social de l'administració. En aquest bloc també incloem el reconeixement de la pluralitat cultural d'Algèria, que no significa sols l'oficialitat de la llengua amaziga, sinó el reconeixement de tota la nostra civilització, que és anterior als àrabs, i la instauració a Algèria d'un estat amb dues nacions, binacional. El segon grup serien les de caràcter socio-econòmic, perquè és urgent un pla de desenvolupament integral per a la Cabília que en consideri totes les potencialitats, des de l'agrícola a la industrial, passant pel turisme. Perquè el drama de l'emigració s'ha d'acabar, hem d'oferir als nostres joves alternatives que no siguin només marxar. La Cabília ha estat castigada per la rebel·lia amb una manca d'infraestructures que ens ha escanyat l'economia. Ens calen fortes inversions en aigua, transports, serveis

bàsics, educació —laica i universal— i formació de desocupats. Només en posaré un exemple: als pobles de les muntanyes cada hivern moren desenes de persones de fred perquè no hi arriben prou bombones de gas per a la calefacció. I Algèria és el quart productor mundial de gas! Aquest abandonament s'ha d'acabar. Tot això es pot resumir en dos preceptes: prevalença de l'interior sobre l'exterior [el desenvolupament propi en comptes de l'exportació i l'emigració] i prevalença d'allò civil sobre allò militar.

—**Però no m'heu dit res de l'autonomia de la Cabília?**

—Nosaltres volem una descentralització de l'estat, que a Algèria, còpia del model francès, és extremadament centralista. Però no som un moviment regional. Tenim una implantació nacional, encara que a la Cabília és on la gent és més conscienciada. Hi ha delegacions del Moviment Ciutadà a quasi totes les *wilayas* [unitats administratives]. El nostre objectiu final és el canvi de l'estat i la cultura política algeriana, que ara és extremadament corrupta, autoritària i ineficax, per transformar-la en una Algèria democràtica, laica i amb desenvolupament econòmic.

—**En quina situació es troba el moviment ara mateix?**

—A partir de l'any 2003 l'estat algerià ens reconeix com a interlocutors per a resoldre "la qüestió cabilenca". Això ja va ser un primer pas, car abans es limitaven a insultar-nos, ens acusaven de "terroristes" i "separatistes". També hi va haver el cas de la televisió estatal, que va reconèixer públicament haver deformat els fets de la Primavera Negra, pressionada pel boicot popular a l'impost que té per a finançar-se. Ara mateix, en el pla polític estem satisfets, però, és clar, falta que ens escoltin les reivindicacions.

—**Després de més de tres anys de negociacions, s'ha avançat?**

—S'han aplicat el 20% de les demandes de la plataforma de Kseur, i el 80% no. Per exemple només hi ha hagut un judici pels assassinats de 2001. Però Bouteflika sap que ha de moure's, ni que sigui lentament. Ningú, ni tan sols nosaltres, no pot controlar la situació eternament, i si no hi ha canvis palpables tornaran els avalots.

—**Els darrers mesos els grups armats islamistes sembla que s'han fet forts a la Cabília. Al febrer hi van esclatar set cotxes bomba simultàniament. Quina repercussió pot tenir per a les vostres reivindicacions?**

—Cap. Nosaltres no tenim res a veure amb els terroristes. La Cabília no és islamista, no ho ha estat mai, i la prova és que durant el Decenni Sagnant [la guerra civil dels 90] aquí hi va haver molta menys violència que no a la resta d'Algèria.

—**Però aquests fets no es poden convertir en una excusa per a tornar a enviar la Gendarmeria a la Cabília després d'haver-ne estat expulsada el 2001?**

—La Gendarmeria no serveix per a combatre el terrorisme. Si fins i tot hi col·labora! Aquí hi ha crims, com el del cantant [i símbol nacional amazic] Lounes Matoub, que encara no se sap si els van cometre els terroristes o els gendarmes. La Gendarmeria només serveix per a controlar la població. Hi ha molts més cossos policials que poden combatre el terrorisme, no calen els gendarmes.

*Joan Canela i Barrull
Tizi-Ouzou (Algèria)*

Eleccions marcades per l'abstenció

Les eleccions legislatives a Algèria, celebrades el dijous 17 de maig, han estat caracteritzades, com mai en la història recent d'aquest país, per l'abstenció. Gairebé dos terços de l'electorat, en concret un 64% del cens, no va acudir a les urnes; i dels qui van votar un 14% va optar pel vot nul o blanc. Enmig d'aquest desencís, la coalició de govern, formada pel Front d'Alliberament Nacional (FLN), el Reagrupament Nacional Democràtic i el Moviment de la Societat per la Pau, ha aconseguit, sumant 249 escons sobre 389, conservar la majoria absoluta que ja tenia a l'Assemblea. D'aquesta forma, malgrat l'alta abstenció, l'actual president algerià, Abdelaziz Bouteflika, continuarà mantenint el control del parlament.